TẠP CHÍ ĐIỆN TỬ
THƯƠNG HIỆU & CÔNG LUẬN

Đề nghị bổ sung hành vi mua, bán thông tin người tiêu dùng

06:49 26/10/2022

Thảo luận về dự thảo Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng sửa đổi, nhiều ý kiến đề nghị bổ sung nội dung xử lý trách nhiệm, hoặc trách nhiệm bồi thường của tổ chức, cá nhân kinh doanh khi "thông tin người tiêu dùng bị lộ" và bổ sung hành vi mua, bán thông tin người tiêu dùng.

Sự cần thiết phải sửa đổi Luật Bảo vệ quyề lợi người tiêu dùng

Theo Bộ trưởng Bộ Công Thương Nguyễn Hồng Diên, việc xây dựng dự án Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng sửa đổi nhằm thể chế hóa các chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách của Nhà nước về việc hoàn thiện thể chế bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng, khắc phục những vướng mắc, bất cập trong thực tiễn gần 12 năm thi hành của Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng 2010, góp phần nâng cao đời sống nhân dân và thúc đẩy phát triển kinh tế, văn hóa, xã hội của đất nước.

Đề nghị bổ sung hành vi mua, bán thông tin người tiêu dùng, xử lý trách nhiệm, hoặc trách nhiệm bồi thường của tổ chức, cá nhân kinh doanh khi "thông tin người tiêu dùng bị lộ". Ảnh chỉ có tính chất minh họa. Ảnh internet.

Bộ trưởng Bộ Công Thương Nguyễn Hồng Diên cũng chỉ ra một số điểm bất cập, hạn chế nổi bật trong các quy định của Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng năm 2010 như trách nhiệm của tổ chức, cá nhân kinh doanh đối với người tiêu dùng chưa được quy định hoặc có quy định nhưng theo hướng riêng rẽ, chưa có sự kết nối để tạo hiệu quả điều chỉnh thống nhất. Các yêu cầu, việc phân loại tính chất mức độ khuyết tật của hàng hóa và việc kiểm soát chưa được quy định phù hợp đã tạo khó khăn cho quá trình thực thi của cả cơ quan quản lý nhà nước và tổ chức, cá nhân kinh doanh.

Các quy định liên quan đến hợp đồng giao kết với người tiêu dùng, hợp đồng theo mẫu, điều kiện giao dịch chung chưa thực sự chặt chẽ, đầy đủ, rõ ràng, đặc biệt là trong bối cảnh thời đại cách mạng công nghiệp lần thứ 4 khi sự phát triển không ngừng của Internet càng làm gia tăng vai trò của hợp đồng theo mẫu, điều kiện giao dịch chung; một số quy định còn thiếu tính linh hoạt, không cho phép tính toán đến hoàn cảnh, lĩnh vực kinh doanh đặc thù của từng loại thị trường.

Các phương thức giải quyết tranh chấp giữa người tiêu dùng và các tổ chức, cá nhân kinh doanh chưa được quy định phù hợp và đầy đủ khiến cho nhiều khiếu

nại không được giải quyết. Tuy số lượng tranh chấp được giải quyết qua phương thức thương lượng, hòa giải chiếm số lượng lớn nhưng hiệu quả, giá trị và hiệu lực thi hành của các phương thức này là chưa cao.

Một số quy định hiện nay chỉ phù hợp với các giao dịch, kinh doanh – tiêu dùng có tính "truyền thống" mà chưa tính đến mô hình kinh doanh có yếu tố mới, trong điều kiện chuyển đổi số.

Một số **trách nhiệm bảo vệ người tiêu dùng của doanh nghiệp đã không còn phù hợp**, đầy đủ do sự xuất hiện của nhóm người tiêu dùng mới hoặc hành vi tiêu dùng mới. Nhiều hành vi xâm phạm quyền lợi người tiêu dùng mới xuất hiện nhưng chưa được điều chỉnh. Chưa thể hiện rõ vai trò, trách nhiệm của người tiêu dùng trong việc thúc đẩy xu hướng sản xuất, tiêu dùng bền vững.

Bộ trưởng Bộ Công Thương cho rằng, Việt Nam đang trong tiến trình hội nhập sâu rộng vào kinh tế thế giới. Trong nhiều Hiệp định thương mại tự do thế hệ mới mà Việt Nam tham gia đều có các cam kết về chính sách bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng ở Việt Nam. Do đó, **Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng** cần được sửa đổi theo hướng phù hợp với các cam kết quốc tế và khai thác tốt cơ hội mà các hiệp định thương mại tự do mang lại.

Đề nghị bổ sung hành vi mua, bán thông tin người tiêu dùng, xử lý trách nhiệm, hoặc trách nhiệm bồi thường của tổ chức, cá nhân kinh doanh khi "thông tin người tiêu dùng bị lộ". Ảnh chỉ có tính chất minh họa. Ảnh internet.

Bổ sung hành vi mua, bán thông tin của người tiêu dùng

Báo cáo thẩm tra dự án Luật Bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng sửa đổi, Chủ nhiệm Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường của Quốc hội Lê Quang Huy đề nghị cơ quan soạn thảo cần quy định rõ trường hợp tổ chức, cá nhân kinh doanh ủy quyền hoặc thuê bên thứ ba thực hiện việc thu thập, lưu trữ, sử dụng, chỉnh sửa, cập nhật, huỷ bỏ thông tin của người tiêu dùng thì phải được sự đồng ý của người tiêu dùng.

Về thông báo khi thu thập, sử dụng thông tin của người tiêu dùng (Điều 10), Ủy ban Khoa học, Công nghệ và Môi trường nhất trí với việc bổ sung quy định về trách nhiệm thông báo của tổ chức, cá nhân kinh doanh về việc thu thập, sử dụng thông tin của người tiêu dùng.

Tuy nhiên, việc quy định "tổ chức, cá nhân kinh doanh không phải thực hiện nghĩa vụ thông báo trong trường hợp thu thập thông tin đã được công khai của người tiêu dùng hoặc trường hợp khác theo quy định của pháp luật" cần được cân nhắc kỹ lưỡng để tránh việc phải tiếp tục quy định và thực hiện theo các văn bản quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành Luật.

Về sử dụng thông tin của người tiêu dùng, khoản 4, Điều 11 quy định cho phép chia sẻ thông tin người tiêu dùng cho bên thứ ba để phân tích phục vụ hoạt động kinh doanh của bên chuyển giao mà không cần người tiêu dùng cho phép.

Thực tế ở cả trong và ngoài nước đều cho thấy mặc dù có cam kết bằng văn bản nhưng vẫn khó bảo đảm bên thứ ba tuân thủ việc bảo vệ thông tin người tiêu dùng. Do đó, có ý kiến đề nghị bổ sung quy định tại khoản 1 Điều 10 về việc chia sẻ thông tin cho bên thứ ba là nội dung phải thông báo cho người tiêu dùng và được người tiêu dùng đồng ý.

Về bảo đảm an toàn thông tin của người tiêu dùng (Điều 12), có ý kiến đề nghị bổ sung cơ chế, hình thức thông báo của tổ chức, cá nhân kinh doanh hoặc bên lưu trữ thông tin liên quan cho người tiêu dùng bên cạnh việc thông báo cho cơ quan chức năng sau khi phát hiện sự cố hệ thống thông tin bị tấn công làm phát sinh nguy cơ mất thông tin của người tiêu dùng.

Có ý kiến đề nghị bổ sung nội dung xử lý trách nhiệm, hoặc trách nhiệm bồi thường của tổ chức, cá nhân kinh doanh khi "thông tin người tiêu dùng bị lộ" thuộc 03 hành vi quy định tại khoản 1 Điều 12. Đồng thời, bổ sung hành vi mua, bán thông tin của người tiêu dùng.

PV (lược ghi)